

พระราชบัญญัติ
ควบคุมการทำยางสน
พุทธศักราช ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

เจ้าพระยาอมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรวโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่าสมควรควบคุมการทำ
ยางสน

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ควบคุมการทำยางสน พุทธศักราช ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบ
วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ป่า” หมายความว่า ที่ดินที่ไม่มีเจ้าของโดยชอบด้วย
กฎหมาย

“ต้นสน” หมายความว่า ต้นสนชนิดที่ให้ยางสน หรือ
ต้นไมที่เรียกกันว่าไม้เกียะ ไม้จ้วง หรือไม้ไต้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการกรมป่า
ไม้ หรือข้าราชการอื่นใดซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรรา
ชการจะได้แต่งตั้งให้ทำหน้าที่ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ บุคคลใดประสงค์จะทำการเจาะต้นสนเอายาง
ก็ดี หรือเก็บยางสนก็ดี ในป่าแห่งหนึ่งแห่งใด ต้องได้รับใบ

อนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ก่อนจึง
จะทำได้

มาตรา ๕ ในการอนุญาตให้เจาะต้นสนเอายางหรือเก็บ
ยางสนตามมาตรา ๔ นั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจ
โครงการเปิดป่าได้ตามหลักวิชาการ และอาจให้อนุญาต
โดยจำนวนต้น หรือโดยเจ้าผูกขาดเป็นซ้ำๆ ไปก็ได้ และ
ในการอนุญาตผูกขาดจะให้เรียกประมูลค่าเปิดป่าด้วยก็ได้

มาตรา ๖ ใบอนุญาตให้เจาะต้นสนเอายางก็ดี หรือ
ให้เก็บยางสนก็ดี ถ้าเป็นการอนุญาตโดยจำนวนต้น ให้มี
อายุฉบับหนึ่งไม่เกิน ๑ ปี และถ้าเป็นการอนุญาตโดยเจ้า
ผูกขาดป่า ให้มีอายุฉบับหนึ่งไม่เกิน ๕ ปี นับตั้งแต่วัน
ออกใบอนุญาตเป็นต้นไป ใบอนุญาตให้สิ้นอายุในวันที่ ๓๑
มีนาคม

มาตรา ๗ ในการอนุญาตให้เจาะต้นสนเอายางหรือให้
เก็บยางสนนั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เรียกเก็บค่าธรรมเนียม
จากผู้รับอนุญาตเรื่องต้น ต้นละไม่เกิน ๒๕ สตางค์ต่อปีหรือ
เศษของปี

มาตรา ๘ การเจาะต้นสนเอายางนั้น ห้ามมิให้เจาะต้นที่มีขนาดต่ำกว่า ๑๒๐ เซนติเมตร วัดโดยรอบลำต้นตรงที่สูง ๑๕๐ เซนติเมตรจากพื้นดินระดับสูงสุดที่โคนต้น แต่ถ้านักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจหรือทำเครื่องหมายประจำต้นสนให้ทำการเจาะเอายาง ผู้รับอนุญาตจะทำการเจาะได้แต่เฉพาะต้นที่มีรอยตราหรือเครื่องหมายตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตเท่านั้น

มาตรา ๙ ต้นสนต้นหนึ่ง ๆ ให้ทำการเจาะได้ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(ก) ขนาดโตตั้งแต่ ๑๒๐ เซนติเมตรถึง ๑๕๐ เซนติเมตร อนุญาตให้เจาะได้เพียง ๑ ร่อง

(ข) ขนาดโตกว่า ๑๕๐ เซนติเมตรถึง ๒๐๐ เซนติเมตร อนุญาตให้เจาะได้ไม่เกิน ๒ ร่อง โดยให้ร่องอยู่ประมาณระดับเดียวกัน ตรงกันข้ามคนละด้านของลำต้น

(ค) ขนาดโตกว่า ๒๐๐ เซนติเมตรขึ้นไป อนุญาตให้เจาะได้ไม่เกิน ๓ ร่อง โดยให้ร่องอยู่ประมาณระดับเดียวกัน และเว้นระยะระหว่างร่องให้เท่ากัน

มาตรา ๑๐ ร่องหนึ่ง ๆ ที่อนุญาตให้เจาะได้ตามมาตรา
ก่อนนั้น ให้มีขอบล่างของร่องสูงจากพื้นดินระดับสูงสุดที่
โคนต้น ไม่เกินกว่า ๓๐ เซนติเมตร และในการเจาะชั้นต้น
ให้มีขนาดร่องดังนี้

(ก) ส่วนยาวตามลำต้นไม่เกินกว่า ๑๕ เซนติเมตร

(ข) ส่วนกว้างไม่เกินกว่า ๑๐ เซนติเมตร

(ค) ส่วนลึกเข้าไปในเนื้อไม้ไม่เกินกว่า ๓ เซนติเมตร

ร่องที่เจาะแล้วตามวรรคก่อนนั้น ให้ผู้รับอนุญาตขยาย
ได้แต่ส่วนยาวขึ้นไปตามลำต้นเท่านั้น โดยอัตราไม่เกินกว่า
๓๐ เซนติเมตรต่อ ๑ ปี

มาตรา ๑๑ ในการเจาะต้นสนเอื้อง ห้ามิให้ใช้ไฟ
สุ่มหรือเผาต้นสน

มาตรา ๑๒ การเจาะต้นสนเอื้องก็ดี หรือการเก็บ
หรือขนยางสนในป่าก็ดี ถ้าผู้รับอนุญาตมิได้ทำการนั้น ๆ
ด้วยตนเอง ผู้รับอนุญาตต้อง ขอรับใบคู่มือจากพนักงาน
เจ้าหน้าที่ ให้ไว้แก่คนงานหรือลูกจ้างของตนทุกคนไป

การออกใบคู่มือคนงานหรือลูกจ้างตามวรรคก่อนนั้น ให้
พนักงานเจ้าหน้าที่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากผู้รับอนุญาต

ไม่เกินและบับละ ๑๐ สตางค์ และใบคู่มือเช่นนี้ให้มียอายุได้
ไม่เกินอายุของใบอนุญาต

มาตรา ๑๓ ใบอนุญาตและใบคู่มือที่ออกตามความใน
พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้ได้เฉพาะตัว จะโอนหรือให้บุคคล
อื่นยืมใช้หาได้ไม่ เว้นแต่ในเรื่องใบอนุญาตซึ่งพนักงาน
เจ้าหน้าที่บันทึกให้โอนกันได้

มาตรา ๑๔ ใบอนุญาตและใบคู่มือที่ออกตามความใน
พระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกตรวจดู
ได้เสมอ บุคคลใดกระทำการเจาะต้นสนเอายางหรือเก็บ
หรือขนยางสนในป่าโดยไม่สามารถแสดงใบอนุญาตหรือใบ
คู่มือ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่ากระทำการนั้น ๆ โดยไม่ได้
รับอนุญาต

มาตรา ๑๕ บทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับถึง
การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือโดยคำสั่งของพนักงาน
เจ้าหน้าที่ เพื่อประโยชน์ในการสืบค้นหรือทดลองในทาง
วิชาการ

มาตรา ๑๖ บุคคลใดได้รับใบอนุญาตหรือใบคู่มือเพื่อ
กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามพระราชบัญญัตินี้ หาก
กระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ก็ดี หรือกฎกระทรวงซึ่ง
ออกตามพระราชบัญญัตินี้ก็ดี นอกจากโทษตามมาตรา ๑๗

เล่ม ๕ หน้า ๑๑๒๘ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๔๘๐

ต่อไปนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าชั้น
เจ้าพนักงานป่า ไม่มีอำนาจเพิกถอน ใบอนุญาตหรือ ใบคู่มือ
นั้นเสียได้

มาตรา ๑๗ ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนต่อมาตรา ๔, ๘, ๑๑,
หรือ ๑๓ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อย
บาท หรือจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๘ ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนต่อมาตรา ๕ หรือ ๑๐
ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

มาตรา ๑๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการมี
หน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มี
อำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และออกกฎกระทรวง
กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและวางระเบียบเพื่อปฏิบัติให้เป็น
ไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
แล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี